

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Dir

„JUTRA“

Družništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11, tel. 2440 in 2455 / Ljubljana, Hrašova ul. 5, tel. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. / Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan in stane mesečno dostavljen na dom 12 Din, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din. / Oglasi po ceniku. / Oglase sprejemata tudi uprava »Jutra« in »Slovenskega Narodna« v Ljubljani. / Poštni čekovni račun št. 11.400. / Posamezna šte. 1 Din.

Palača OUZD

Po preobratu se je Mariboru obetala lepa bodočnost. Preko obmejne Maribora je šel velik del naše trgovine z inozemstvom. Mesto je hitro gospodar sko vzcvetelo. Maribor je postal upravno središče nekdanje Spodnje Štajerske. Dani so bili tako tudi pogoji, da postane kulturno žarišče tega ozemlja. Pa so hitro minili ti lepi časi, ki so nam na prelahkem način brez lastnega večjega napora pričarali sen velikega mesta. Promet z inozemstvom se je kmalu usmeril v glavnem drugih progah. Povojna cvetoča trgovina je povsem propadla. Iz važnega upravnega centra je Maribor postal sresko mesto. Veliko županstvo, oblastna samouprava, finančna direkcija so izgubila, kontrola dohodkov državnih železnic se je preselila v centrola. Maribor je po teh redukcijah gospodarsko oslabil in stal pred problemom, da si pomagata sam.

Sami na sebe navezani so se pa Mariborčani kmalu zavedli, da si morejo ustvarjati svojo bodočnost le z lastnimi silami in le z lastno energijo. Sveži duh in mlad polet svobode v lastni državi je oplojal njih delo. Po vojni, ki je izčrpal vse sile, je bil Maribor potreben obnove na vseh poljih in vse polno je bilo vprašanj, ki so se mestu v rešitev na novostavljala.

Depresija, ki je sledila prvemu povojnemu gospodarskemu podvigu, je privatno gradbeno podjetnost povsem zadušila. Primanjkoval je stanovanj. Mestna občinska uprava je z lastnimi sredstvi zgradila in dala svojim občanom po vojni na razpolago 449 stanovanj. Predvsem se je pomagalo socialno šibkim, stanovanja so bila in so še poceni. Občina je predlagala iz svojih rednih proračunskih sredstev ustvarila v Metelkovi ulici 32 stanovanj, ki jih oddaja po 125 in 180 Din. Pa še ni rešen ta problem. Še manjka malih, zdravih, cenjenih bivališč za naše delavstvo in uslužbenstvo s pičilimi dohodki. Prav bi bilo, da tudi naše velike socialne ustanove, Pokojniški zavod in Središnji urad za zavarovanje delavcev, pomagajo pri reševanju tega važnega socialnega in zdravstvenega problema.

V zadnjih letih daje vedno bolj se razvijajoča industrija, ki jo privlačuje v Maribor ceneni električni tok, ki ga oddaja mestno električno podjetje, Mariboru vedno bolj podčrtan značaj delavskega mesta. Zato so naloge mestnega socialnega skrbstva iz leta v leto večje in težavnejše. Pa so se mestne občinske uprave tudi zavedale svojih tozadevnih nalog. Proračuni mestnega socialno-političnega oddelka so stalno rasti, od Din 250.000 v letu 1920 na Din 2.250.000 v letu 1930, preko Din 2.500.000 v letu 1934 na Din 2.750.000 v tekočem proračunskem letu. Ta sredstva, ki presegajo 10 odstotkov celotnega rednega proračuna, se z vso vestnostjo in natančnostjo uporabljajo za pomoč najbolj potrebnim.

Redno ubožno podporo, ki je zvezana na prehrano v mestni ljudski kuhinji, uživa 450 mariborskih občanov. Stara mestna ubožnica je bila povečana leta 1933 po srčnem dogovoru, ki je bil sklenjen z bansko upravo, ki je uredila v Mariboru svoj lastni centralni banovinski Dečji dom in so tako postali prostori, ki jih je imel banovinski Dečji dom od mestne občine v najemu, prosti in občini na razpolago. Z izdatkom niti 250.000 Din, ki se je kril iz rednega proračuna brez novih obremenitev davkoplačevalcev, je občina pridobila 65 novih postelj za svoje ubožce. Le oni, ki so potrebni posebne zdravniške nege, so še po zunanjih sirotišnicah.

Mladini, ki v povojni moralno brezdomno defektni dobi, največ trpi, ki je pa vendar naša bodočnost, posveča mestna občina vso skrb. Mladinski dom v Ljudskem vrtu daje stalno streho in nudi strokovno vodeno vzgojo 32 otrokom, zapuščenim sirotam, dnevnim zavetiščem pa preko 100 otrokom, ki jim zaradi starosti, nezmožnosti ali drugih razlogov ne morejo biti doma.

Mariborski problemi

O priliki »Mariborskega tedna« so izšle »Mariborske slike«, katerim je napisal uvodni prispevek predsednik mestne občine mariborske g. dr. Frano Lipold. Zaradi pomembnosti in aktualnosti ter v informacijo širše javnosti posnemamo iz tega članka:

dneva, ne bi mogli sami posvečati potrebne skrbi. Sličen mladinski dom dobi v najkrajšem času tudi Magdalensko predmestje.

Od higijskih ustanov je omeniti kopališče na Mariborskem otoku, ki nudi vode, solca in zdravja tisočim Mariborčanom, ki je pa tudi privlačna atrakcija za tujce.

Velikopotezno zasnovana Pomožna akcija je dala stotinam in stotinam splošnost koristnih cestnih in kanalizacijskih delih, nudi pa tudi absolventom višjih šol primerno zaposlitev.

Nove šole v Magdalenskem predmestju bodo izdatna od pomoč socialnim. Nove šole v Magdalenskem pred-

mestju bodo izdatna od pomoč socialnim problemom te naše delavske četrti, pa tudi velik kulturni podvig. Druge deške meščanske šole je Maribor potreben ko kruha. Nemogoče je tudi nadaljni pouk v starem, povsem neprimernem poslopiju druge dekliške osnovne šole pri magdalenski cerkvi. Z novimi šolami in Mladinskim domom v Magdalenskem predmestju se bo Maribor tudi najostreje oddolžil spominu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I Uedinitelja.

Mariborska občinska uprava posveča vso skrb tudi olepšavi mesta, zavedajoč se, da je Maribor poklican, da bo pomembno središče tujkega prometa.

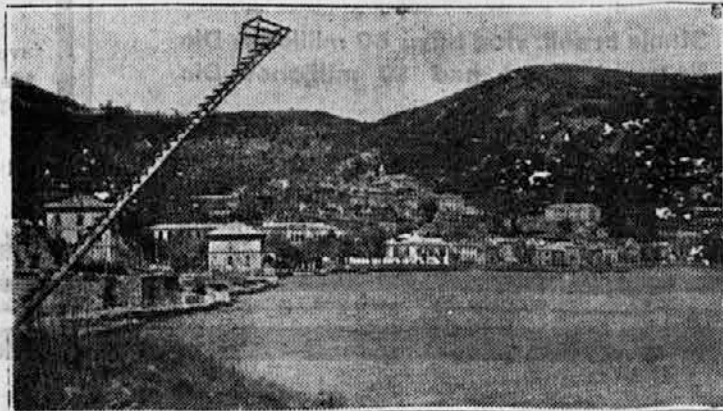
Palača Pokojniškega zavoda na Trgu kralja Petra

Pri mariborski deci na morju

Obisk mariborske kolonije pri Celjanah in Ljubljani — Ogled vojne ladje njom meščanskega od tvoj amuzuz

Bakarski zaliv je slikovit in prozoren. Na levo in desno se dviga strmo pobočje sirmanskega Krasa, po katerem so posejane lepe bele hišice. To so domovi vztrajnih ribarjev, ki se podajajo na morje ob svitu električne svetilke, ko je že vse spalo v mestu in okolici.

Mesto samo nudi utis srednjeveške utrdbe. Od obale se strmo dviga do stolne cerkve, do katere vodijo ozke vijugaste ulice s številnimi stopnicami. Nikjer v dolini ne najdeš nje ali vrta, le tu pa tam rast med zidovjem vinske trte, ki rodi dobro vino, znano pod imenom — bakarska vodiča.

Pogled na Hvar

Od Bakra do Kraljevice se vzpenja in pada tik nad morjem lepa široka cesta. Z višine lahko opazujemo, kako poskakujejo ribe v vodi in kako drse urne jadralnice po morju. Naša deška kolonija Jadranske straže v Bakru je sklenila narediti izlet v bližnje ribiško vas Bakra in Kraljevice. Dečki so se zelo veselili in navduševali za izlet, ker so vedeli, da se nazaj grede popeljejo s parnikom. To je bila njihova prva vožnja po morju in bo marsikateremu ostala v trajnem spominu.

V Bakaru smo obiskali Celjski dom in se malo odpočili, naše največje presenečenje pa je bil bogati lov na tune v tem kraju. Malo časa pred našim prihodom so na lovili v svoje velike in težke mreže okrog 70 lepih tunov. Ko smo prišli do ribiške kočice, je bilo vse praznično razpoloženo. Cistili so ribe, da je bilo vse morje pred nami kravato, in jih obhajajo po dve in dve na močne železne kavlje. Dečki so strmeli vanje kakor v novo razodetje in morda je privikar posiljal v njihovo notranjost zagonetna misel skrivnostnega podmorskega življenja. Izpraševali so ribiče za razne podrobnosti o ribolovu in si natančno ogledovali mreže. Ribiči so jim radi odgovarjali na vprašanja. Po temeljitom ogledu smo šli dalje. Solnce se je upiralo v belo cesto in visoke stene nad njo. Ko smo prišli na oster ovinek, se je razgrnil pred nami krasen razgled idilične Kraljevice. Od tu se vidijo slikoviti Frankopanski grad, lepa, nad morje potisnjena bolnica za kostno tuberkulozo in prijazni dom ljubljanske kolonije. Od Ljubljaničev smo bili lepo sprejeti. Razdelili smo dečkom malo južino, ki smo jo prinesli s seboj, in si ogledali dom. Poslušali smo in pogledali na številne terase, s katerimi lahko opazujemo morskno življenje daleč naokoli.

katerih lahko opazujemo morskno življenje daleč naokoli.

Ko smo se okrepčali, smo se poslovili od prijaznih Ljubljaničev ter krenili v mesto. Korakali smo veselo in živahno po mestu med petjem in sviranjem harmonike malih mariborskih harmonikarjev in si ogledali ladjedelnico.

Kot nalašč za naše radovedne dečke smo našli vidrano v zalivu vojno ladjo. Dobili smo dovoljenje, da si jo ogledamo in naši dečki so hoteli vse, vse. Sukali so se in poskakovali okrog mornarjev in jih izpraševali v srbohrvatskem in slovenskem jeziku. Posebno so jih zanimali topovi in škripi.

za polaganje min. Mogočni stroji so naredili nanje silen vtis. Moje pištalko se slišali niso, veliko smo se morali truditi, da smo jih pravočasno spravili na parnik, s katerim smo se popeljali med petjem in vriskom nazaj v Bakar.

Kdor ni videl mladine na morju, ta ne more razumeti, kako mogočen in veličasten vpliv ima morje na njihovo duševno in fizično rast, ne more vedeti, kako globoka je ljubzen miselnosti in fantastične slovanske duševnosti do neizmernega in vase zamišljenega večnega valovanja morja. Zato bo naša deška: pošljimo mladino na morje, da zraste v njej čut ljubzni in bratske vzajemnosti do vsega jugo-slovenskega rodu in naše sinje Adrije.

L. B.

Drobiž iz mesta in okolice

— m. Zaradi slabega vremena je za na praznik 15. t. m. napovedana vzporeditev »Vode« na letnem telovadišču Sokola Ruše položena na 25. avgust ob 15. uri.

— Posestne spremembe. Kupili so: trgovka Ana Kavčičeva od posetnice Amalije Kiffmanove vrtno parcelo (486 m) na zemljišču Grajski marof za 29.160 Din; lekarnar Alojzij Sirak od posetice Amalije Kiffmanove parcelo na zemljišču Grajski marof za 48.000 Din; hišni posetnik Josip Isak od hišnega posetnika Karola Jesenica polovico stanovanjske vile v dr. Turnerjevi ulici za 98.000 Din; trgovec Josip Vražko iz št. lize od mestne občine

Komasacija celjske občine

Razpust mestnega sveta v Celju in občinskega odbora v celjski okoliški občini — Za župana nove mestne občine je imenovan g. Mihelčič

Beograd, 16. avgusta. p. V ministru notranjih del je bil podpisan odlok o komasaciji občin Celje mesto in Celje okolica. Občinska sveta obeh komasiranih občin sta razpuščena. Za novega župana komasirane občine Celje mesto je postavljen bivši župan okoliške celjske občine g. Mihelčič.

V prihodnjih dneh bo imenovan novi občinski svet, ki bo sestavljen iz zastopnikov obeh dosedanjih samostojnih občin.

(Novi župan g. Mihelčič je bil pri- staž bivše SLS in se nahaja med 65 podpisniki za novo radikalno stranko. Op. ur.)

Občinske zadeve pobreške občine

Pogoji za primer pripojitve Pobrežja k Mariboru — Nakup gramoznice na Tez- nem — Boj za krajevnega starešino v Dolgošah

Da združi koristno z dobrim, je sklical župan občine Pobrežje g. Volk Matija občinsko sejo dopoldne na praznik Vnebovzetja, ko se vrši vsakoletno veliko cerkveno prošenje pri cerkvi v Brezju. Seja, ki je bila sklicana ob 9. uri v Lesnikov dvorani, se je pričela z majhno zamudo, ter je obsegala 11 točk dnevnega reda, katere so bile mestoma povod zelo živahne razprave. Po čitanju in sprejetju zapisnika je sledilo izbrano poročilo župana. Iz njegovega poročila posnemamo, da se bo v najkrajšem času otvorila Delavska ulica do banovinske ceste, kar je iz lokalnih ozirov velike važnosti. Vprašanje združitve okoliških občin k Mariboru še ni zamrlo. Po eni informaciji bi se zaenkrat priključilo samo Tezno, šele potem Pobrežje. Važno pa so pogoji, ki se naj stavijo mestni občini za primer priključitve. Župan je pogoje prečital in so bili sprejeti soglasno. Nadalje je poročal o rešitvi zaradi parcel v Dolgošah, zaključek obračunov za leto 1933-34 in priporočil prošnjo Sokola v Pobrežju za oprostitve plačanja občinske trošarine za iztočeno vino in pivo ob priliki zadnje sokoške prireditve, kar je odbor soglasno odobril. Mesto občinske babice se ponovno razpiše. Kostanje bo pekel proti plačilu lanske takse Klampfer Franc. Skladišče za kosti v Stražumu v bližini novozgrajenih hiš v Špešovem selu, za katero je zaprosila dovoljenje Stark Ana iz Maribora in se je že vršila tozadevna uradna komisija, je dala povod burnim protestom. Vsi protestirajo: občina, prebivalci v bližini skladišča in posetniki sosednjih parcel. Priložbe se kopijo in občina je voljna ugoditi prižobam. Podzola bo vse korake, da se postavitev skladišča ne dovoli. K poročilu župana je podal več predlogov za primer inkorporacije obdnika g. Luknar.

Nato pa so sledila poročila posameznih

odsekov. Za socialni odsek je temeljito poročal g. Stibil, kmetijski g. Poršič, finančni g. Luknar in gradbeni župan g. Volk Matija. Dovoljena je parcelacija zemljišča posetnice Hartberger Julke na Teznu, odklonjena pa posetniku g. Ulerju zaradi projektirane ceste, ki bo vodila od novega mostu na Tezno. Mnogo debate je povzročila betonska Kovčičeva ograja v Maistrovi ulici na Teznu, pa se je zadeva končno mirnim potom poravnala. Soglasno je bilo sprejeto poročilo g. Kašmana Maksa o podaljšanju električnega omrežja. Debatu o gramoznici na Teznu, ki je bila povod, da so odobniki bivše občine Tezno po burni razpravi korporativno zapustili zadnjo občinsko sejo, se je danes končno uveljavila rešila sko sejo, se je danes končno uveljavila rešila in nakup soglasno odobril. Mnogo veselosti čaju v Dolgošah in pišmen zahteva 34 podje povzročila še razprava o agrarnem skupšnikov za postavitev krajevnega starešine, za katero se je izredno žilavo zavzemal odbornik g. Lemež povdarjajoč stare pravice Dolgošanov. Njegov lokalnega patriarha prežet govor pa ni našel uvidnosti ostalih odbornikov in je bil predlog odklonjen. V hiralnico bo poslana Velt Marija, podpora pa so bile priznane revežem Šalamuna, Sternadu, Drogzu, Laču in Krempju. Na dnevnem redu so bili tudi »kuzumiki«, katere bo ugotovil poseben odposlanec.

V domovinsko zvezo sta bila sprejeta Šiber in Svare, zagotovilo pa sta dobila Stare in Vendl proti plačilu predpisane takse. V tajni seji so se obravnavale personalne zadeve občinskih uslužbencev in se je njih prošnja soglasno ugodila.

Po sklepu seje se je pri narodnem veselju v Selovem sotoru še rekla mariborska pametna v dobrobit velike občine Pobrežje.

še o mariborskih ulicah in cestah

Prometnejše ulice in ceste bodo tlakovane, manj prometne pa deloma asfaltirane, deloma pa nanovo nasute

V zadnji dobi je mestna občina mariborska žrtvovala težke milijone za novo regulacijo in preureditev svojih ulic in cest. Nekatero prometne ceste in ulice v srednjem mestu je morala tlakovati, mnogo pa jih je morala zgraditi novih v omilih delih mesta, kjer rase in se razvija. Zaradi premaganih kreditov nove gradnje in ureditve vključitve najdi potrebi počasi napredujejo. Nov tlak je dobila Aleksandrova cesta, nadalje Kopališka, Vetrinjska, Sodna in Einspielerjeva ulica ter Meljska cesta, tlakovana je bila tudi Dovozna cesta, k tovrstnemu kolodvoru in prostor pred Glavnim kolodvorom. Tlakovanje s kockami iz pohorskega granita je silno draga zadeva, če računamo, da stane kvadratni meter prav toliko, kakor dva kvadratna metra hrastovega parketa.

Zaradi vedno večjega prometa ključajo po tlaku tudi vse ostale ceste, ki vežejo mesto z okolico, in sicer: Koroska cesta in Frankopanova ulica državna in Tržaška cesta ter Pobreška cesta. Prej ko navedene, pa bo morala občina tlakovati Tattenbachovo ulico in oba dovoda k državnemu mostu. To se bo zgodilo po možnosti že letos, prav gotovo pa prihodnje leto.

Manj prometne ulice in ceste pa bo občina deloma asfaltirala, deloma pa na novo nasula z odpadnim kamnom, povzročila cestniše in jih katarizirala. Kamni iz katerega je dosegel gradnja ceste, je premalo trdi in odporen. Cestnišča celo manj prometnih ulic in cest so se naglo obrabila. Skoraj neraben pa je ta kamen za prometne ceste, kar lahko opazimo v Tattenbachovi ulici in drugod. Zato šče mestni gradbeni urad ležišča trga in odpornega kamna.

Vzporedno z novo ureditvijo cest in ulic bo občina na novo uredila tudi pešpoti ob njih. Z ureditvijo cestnišča bo razširila pešpoti. Zgradila in urečila bo pešpoti tudi ob nezazidanih parcelah, ob vrtovih in ob gospodarskih objektih. To možnost ji nudi novi pravilnik o cestah in ulicah, kar bo do moralni svoj delež k stroškom priprave, dobiti dodatni posredniki. Pričakovati smemo torej, da bo tudi naš obmejni Maribor dobil v doglednem času take ulice in ceste, ki mu bodo v ponos, mestnem prebivalstvu in tujcemu potniku pa v korist. Z ureditvijo ulic in cest pa bo skoraj vsak korak bližje kotovskemu kraju.

— m. Grob pri grobu. Na Tržaški cesti 57 je umrla v starosti 70 let zasebnica Marija Lačnova. Preostanek naše iskreno sožalje!

— m. Mali harmonikarji »Harmonije« bodo na splošno željo koncertirali dne 29. in 30. avgusta na Bledu. Za nastop naših vrlih malčkov vlada že sedaj na Bledu veliko zanimanje.

— o Sokol Tezno je lepo uredil svoje letno telovadišče, da dostojno sprejme vse svoje goste, ki bodo v nedeljo popoldne prisostvovali vzporeditvi burke »Maks« Mladina se bo ob svojih petih avtorih n. plesiču, za strele je pripravljeno strelišče in lepo nagrade, za vse pa šiborna priročna knjižica ekskurzije zastonj. Mariborčani in drugi naši sosedi prišli v našeljo na Tezno — Slišavci!

—m Sokolsko društvo v Limbušu priredi v nedeljo, dne 18. avgusta 1935 svoj V. redni letni javni nastop na sokolskem letnem telovadišču v Limbušu ob 15. uri. Za dobro postrežbo je v obliki meri preskrbljeno. Vabimo vse cenjene občinstvo in prijatelje sokolstva, da prihitijo omenjenega dne v Limbuš. — Odbor.

— m. Kasaške dirke Kola jahačev in vozačev v Ljutomeru, dolečne za 15. t. m., so morale radi slubega vremena izostati. Pač pa bo jutri, v nedeljo 18. t. m. proslava 60-letnice, kakor je bilo že objavljeno. Dirke bodo takrat po programu dodane še »Spominske dirke Rajha Jožka« kot 4. dirka; vozile jo bodo žene in dekleta murpoljskih konjencev. S kolodvorja vozijo na dirkališče avtobusi (oseba 4 Din). Polovična vožnja po železnici na povratku je zagotovljena.

— m Putnik priredi za čas dunajskega velesejja izlet s posebnim vlakom iz Zagreba na Dunaj in nazaj. Odhod iz Zagreba 5. septembra, povratek 10. septembra. Vozna cena za 3. razred znaša Din 280,- za drugi razred Din 380,-. Potuje se s kolektivnim ali osebnim potnim listom, davčno potrdilo ni potrebno. Prijave in nadaljnje informacije pri Putniku, Maribor Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21-22.

— m »Hermesa«. Enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva v Mariboru vpišuje vsak dan od 10—11. ure, Zrinjskega trg 1. Zahtevajte prospekt! Sprejemajo se tudi pisarne prijave.

— m Javna kuhinja na Slomškovem trgu ki je med Mariborskim tednom izdala dnevno okrog 250 kosil, je zopet znižala cene in sicer se v »C« razredu ne servira več govedine, temveč le zrezke in pečenke.

— m Kolesarsko Društvo »Postela 1927« priredi dne 18. t. m. medklubsko dirko na progi: Tezno — Hajdina — Rače Fram —

Union čokolado Union kakao Union bonboni

zg. Radvanje. Start 1/13 gost. Saver. Cilj gost. Zunko Zg. Radvanje. Po dirki vrtna veselica in razdelitev nagrad. Povabljeni vsa bratska kolesarska društva. Vstop prost. Za obilen obisk se priporoča. — Odbor.

— m Starši in učenci pozor! Temeljita strokovna izobrazba je izborna orožje in boj za obstojnost. Pošiljajte zaradi tega svoje otroke v Legatov enoletni trgovski tečaj v Maribor! Lastni dijaški internat. Najboljša prilika za nemško konverzacijo. Vpisovanje vsak dan od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Šolski program brezplačno. Znižana šolnina. Začetek dne 9. septembra.

Šole

Drž. klasična gimnazija v Mariboru. Popravni izpiti za vse razrede se vršijo 26. in 27. avgusta, za nižji in višji tečajni izpit dne 28. avgusta po sporedu, ki je priložen na razglasni deski v veži. — Razredni izpiti bodo 26. in 28. avg.

Vpisovanje: I. razr. 2. sept. od 8. do 10. I. razr. 3. sept. od 8. do 10. III. razr. 3. septembra od 9. do 11. IV. razr. 3. sept. od 9. do 10. V. razr. 4. sept. od 8. do 10. VI. razr. 4. sept. od 8. do 10. VII. razr. 4. sept. od 10. do 12. VIII. 4. sept. od 10. do 12. Šolnina se mora plačati pri vpisu.

Otvoritev služba božja bo dne 9. septembra ob 8. uri v Alojzjevi cerkvi. Po maši grede dijakli v svoje razrede.

Začetek pouka: 10. sept. — Ravnateljstvo.

Kupuj domače blago!

Izlet v Nemčijo

Društvo Putnik in Nemaški Saobračajni biro v Beogradu priredita v času od 7. do 15. septembra 1935 družben izlet v Južno Nemčijo s sledečo ruto: Ljubljana — München 3. dnevno bivanje v Münchenu z ogledom mesta, njegovih znamenitosti in pivovarn, izlet na Starnbersko jezero — Garmisch — izlet na Zugspitze (3000 m) z žično železnico — Nürnberg — München — Reichenhall — z žično železnico na Predigstuhl — Reichenhall — Berchtesgaden — izlet na Königssee — Salzburg — Ljubljana. Spored je torej izredno srečno sestavljen, poskrbljeno je, da se izletniki ne bodo utrdili z enoličnostjo pokrajin, temveč bo sledilo občudovanju divnih bavarskih jezer in velikih novobavarskih Alp, živahno vrvenje velikih modernih mest južne Nemčije, ogled bogatih muzejev in najnovejših tehničnih pridobitev. Potuje se s potnimi listi, katere je treba priložkom prijave izročiti radi nabave avstrijske tranzitne vize. Davčno potrdilo ni potrebno. Vsak udeleženec ima pravico, vzeti s seboj do 350 registermark. — Cene izleta je za drugi razred Din 2.885, za tretji razred Din 2.450. V tej ceni so zapopadeni sledeči stroški: vozna cena, avstrijska tranzitna viza, napitnine, takse, ogledovanje mest, vstopnice za muzej v Münchenu in izlet z avtobusi k Starnberskemu jezeru in k električni centrali na Walchenseeu. Vse nadaljnje informacije, prijave, nabave avstr.

vizamov in registermark pri Putniku, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21—22.

Tomarkinov tečaj

Tomarkin bo imel v času od 12—19. septembra v Bruxelles in do 20. septembra do 2. oktobra t. l. v Spa VII. mednarodni tečaj ter bodo zdravniški udeleženci deležni posebnih popustov v hotelih, na železnici itd. Cene kurza so: za ves kurz 250 belg. fr., za pol kurza (Bruxelles ali Spa) belg. fr. 150 in za 1 sekcijo belg. fr. 75. Vse nadaljnje informacije in prijave, kakor tudi nabava valut pri Putniku, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. int. 21—22.

Obrotniški tečaji

Mojstvska izpitna predavanja v Mariboru so končana. Udeležencev v tem tečaju je bilo 70. — Knjižnovodski tečaj se začne sredi septembra. Že prijavljeni udeleženci bodo o začetku neposredno obveščeni. — Mizarski uženjski tečaj, ki bi se moral vršiti 17—19. avgusta, je radi malo številnih prijav preložen in se bo vršil v septembru ali oktobru, če se javi dovolj interesentov. — Mizarski tečaj za poznavanje lesa in strojev bo trajal do nedelje 18. t. m. — Pri krojevalni tečaj za moško krojaštvo se je pričel v ponedeljek 12. t. m. in bo trajal 5 tednov. — Pri krojevalni tečaj za damsko krojaštvo se je vidljub velikemu interesu moral zaradi prezapo-

stenosti strokovnega učitelja odložiti na prihodnje leto. Pripravljajo pa se predavanja o uporabi krojnega ravnila znanke »reforms«. Izumitelj ravnila g. Schauer iz Kočevja se nahaja v Mariboru in bo s predavanji pričel v ponedeljek 19. t. m. — Glede vseh tečajev se podrobnosti lahko zvedo v pisarni obrtnopospeševalnega referata na sreskomo načelstvu, kjer je vložiti tudi prijave za udeležbo na naštetih ali tudi drugih obrtnih inšnih tečajih.

Kamnica

Dne 10. VII. t. l. smo pokopali in spremili k zadnjemu počitku g. Antona Lorbeka, posestnika in bivšega župana kamniškega. Bil je eden izmed tistih mož z nekdanjo znamko »P.V.«, neustrašivi borec in naprednjak v predvojni dobi, ko je še vihrala s svojo zastavo nemška »Südmarch« ter »Schillvereine« po našem podjarmljenem slovenskem ozemlju. Ni ga bilo hitro najti moža med kmetiskim ljudstvom, kakor je bil blagopokojni Lorbek. Zaveden Slovenec od pet do glave se je udeleževal raznih narodnih taborov; ni se ustrašil nikogar in povedal je vsakemu svoje mnenje. Svoj narod ter svojo materinsko besedo je on znal spoštovati bolj, kakor marsikateri drugi, in nikdar ni mislil ob taki priliki na kako sebičnost ali plačilo. Posojilnici v Kamnici je bil vnet tajnik, šoli pa kot šolski svetnik najboljši podpornik. Na njegovi zadnji poti ga je spremljalo obilo njegovih prijateljev od blizu in daleč. Občina Sv. Križ je bila uradno zastopana z g. županom Hladejem na čelu. Blag mu spomin, preostali naši sožalje!

Tri dijake, dijakinje sprejme nemško govoreča družina, izborna stanovanje in oskrba. Ljubljani, zavoj za enavranje, Maribor, Glavni trg 1. Dravška 6. 3480

Rabljeni kolesa kemska in moška poceni kupite pri »Prometu« (nasproti križniški cerkvi.) 3480

Oddam opremljeno sobo. Maribor, Trdinova ul. 2. Melje. 3555

Odda se lepa delavnica v Vrbanovi ulici 26, Maribor. Vprašati pri hišnici. 3549

Stanovanje oddam s 1. septembrom. Stanovalci pri Mariboru, Jurčičeva ulica 17. 3547

Vino od 5 litrov naprej a. Din 5.— in 7.— napredaj. Vinsko-grobljstvo Ipravio. Reichenberg, Košaki pri Mariboru 62, nasproti gostilni Kekec. 3546

Sobe oddam drkavnim nastavnimcem s 1. septembrom v najem. Vprašati Maribor, Meljeva cesta 41. 3545

Vinotoč Jan na Kalvariji (Maribor), otvoren. 3559

Nova zgradba, soba kuhinja, vrt 15.000.— Lep gozd 80 oralo, tik glavne ceste kamnolom 65.000.—. Kasna dvostanovanjska vila, novozgrajba, velik vrt 22.000.—. Dobročasno posestvo 50 oralo, vinograd, preko 1400 sadnih dreves, fuša, velik hlev pri mestu 350.000.—. Posredovalnica »Rapid« Maribor, Gospod. ul. 28. 3562

Modern otroški voziček na prodaj. Koroska c. 114, Maribor. 3558

Konjski gnoj poceno oddam. A. Senica, Maribor Tattenbachova 5. 3557

Sobe oddam vni ali dvema osebam. Omlakova 1/II, Maribor. 3556

JOS. TICHY IN DRUG konces. elektrotehnično podjetje, Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27—56, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloge motorjev, lestenecv, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah. 4-t.

Lepo, čisto, opremljeno sobo z dvema posteljama poceni oddam. Slovenska ulica 34 Preuz, Maribor. 3527

Iščem frizerko. Aleksandrova cesta 92, Polbrežje pri Mariboru. 3526

Dobrodošla branjarja radi boljšini poceni napredaj. Vprašati, Maribor, Taborska ul. ca. 2. 3524

Oddam opremljeno sobo. Tattenbachova 27, pritlikje št. 3. Maribor. 3524

Zakonca brez otrok sprejme. a. učenca meščanske šole v vo oskrbo. Nastov v upravi »Večernika«. 3526

Namizna jabolka kupujem po dnevni ceni Jakob Kuter, trgovina s sadjem na debele, Maribor, Kopitarjeva ul. 12. 3499

POHISTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloge pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22, nasproti trdnici V. Weigl. 9-t.

PREDELAVO MADRACOV

doma izviruje ceneno Ferdo Kuhar, Vetrinjska ulica 26, Maribor. 3462

Oddam takoj v najem prvo. vrstno stanovanje v I. nad. stopnju Scherbaum — ovesa dvora in trgovski lokal v klo. sku Scherbaum-ovega dvora. Vprašati pri Mariborskem kreditnem zavodu, Maribor, Grajski trg 5. 3527

Dva dijaka ali dijakinji nižjih razredov sprejemem v prvo. vrstno oskrbo. Nastov v upravi »Večernika«. 3528

Soba s študilnikom takoj oddam. Vozno pri Mariboru, Vodnikova 13. 3536

Kompanij na-ko z 10.000.— do 15.000.— Din za zelo ugoden nakup lepe hiše pri kolodvoru blizu okolice ishem. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Dobročinostno«. 3535

DUNAJSKI VELESEJEM
od 1. do 7. septembra 1935.

TEHNIČNI IN POLJEDELSKI SEJEM
DO 8. SEPTEMBRA.

VELIKI SEJEM SREDNJE EVROPE.
Razstavljajci iz 18 držav.
Nakupovalci iz 72 držav.

Nikak poseben vizum. S sejmisko izkaznico in potnim listom prost mejni prestop v Avstrijo. Madjarski prehodni vizum se izda na meji proti predložitvi sejmiske izkaznice. Veliko znižanje voznine na jugoslovnskih, madjarskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranskem morju in pri zračnem prometu.

Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmiske izkaznice (à 50.— Din) se dobe pri

Wiener Messe A. G., Wien VII.
ter pri častnih zastopstvih v Mariboru: podružnica Ljubljanske kreditne banke, zastopstvo »Putnik« A. D., Aleksandrova cesta 35 in njih podružnicah.

Inserirate v "Večerniku"

Oddam v najem sobo s študilnikom, v sosedini Regl, elek. trčilna luč, bližina Maribora s 1. septembrom. Nastov v upravi »Večernika«. 3534

Komfortno 4 sobno stanovanje ob parku oddam s 1. oktobrom. Vprašati Kalč, Maribor, Vrazova 9. 3543

Prodaj radi družinskih razmer takoj dvonadstropno malo hišo s 6 stanovanji na periferiji Maribora. Cena Din 160.000.— Ponudbe pod »Poceni« na upravo »Večernika«. 3542

Prima kvartalni 60 komadov Din 18.—. Proprodajalni popust. L. UHLER, delikatesna trgovina, Maribor, Glavni trg. 3532

POSOJILNICA
R. Z. Z. O. P.
MARIBOR, NARODNI DOM
USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranil. vlog blizu 60 milijonov Din
Rezervni sklad nad 10 milijonov Din

*
Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Potrta globoke žalosti naznanjam v svojem in v imenu vseh sorodnikov tužno vest, da je moj dragi, dobri soprog, gospod

VIKTOR PESSERL,
posestnik in gostilničar,

danes dopoldne ob 11. uri v 43. letu starosti, po dolgem in težkem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoč, izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. avgusta, ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Prešernova ulica, na mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek, 19. avgusta, ob 7. uri zjutraj v mestni župni cerkvi.

PTUJ, 16. avgusta 1935.

MARIJA PESSERL, rojena SIMA, žena.
STANKO, IVAN, MARIJA in ANA, otroci.

Pred Hladom
Vas ščitijo samo dobre obleke.
Samo dobre in cenene

TIVAR OBLEKE
za vse otroke!

Preseljeno naznanilo!
Vljudno sporočam cenjenim odjemalcem, da sou svojo trgovino s špecerijo, kolonialnim blagom in kuhinjsko posodo preselila z vogla Glavnega trga v isto hišo, Gospod. ul. 1. Potrudila se bom tudi v bodoče zadovoljiti svoje cenj odjemalce s cenanim in najboljšim blagom. Za obilni poset se priporoča

Ana Kaučič.

Kis za vlaganje
Telefon 25-80

JAKOB PERHAVEC
Gospod. ulica 9

Spirit za vlaganje
Telefon 25-80

ZAHVALA

Podpisani Kračun Andrej, posestnik v Orešnjah štev. 4 pri Vojniku, sem po oblastveno odrejenem razpustu »Naprednosti« v Mariboru prenesel zavarovanje svoje žene »Franciške na gospodarsko zavarovalno zadrugo »Drava« v Mariboru. Ob smrti moje žene mi je takoj izplačala »Drava« pripadajočo posmrtnino, za kar ji sem potem izrekam iskreno zahvalo ter to solidno zavarovalnico vsakomur priporočam.

Kračun Andrej.

SELITVE s pohištvenimi in odprtimi vozovi, kakor tudi uskladiščenja izvršuje najceneje

Prva jugosl. transportna d. d. **Schenker & Co.**
Telefon 20-44 MARIBOR, MELJSKA CESTA štev. 16.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna nalozba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pred Južnoštajerska hranilnica

Študenti, ki so študenti, po odobrenju Nj. mestnega sveta iz vsake ba-
ve dva dijaka kot študenta
za študij na univerzi v
penziji 1.000 Din mesečno.
Študenti dobrega zdravja, odlič-
nega vedenja, ki so v go. gimnaziju odlično
spevali, naj se učno ali pismeno zgled-
je 30. avgusta pri ravnateljstvu zavoda,
ker so maturirali.

Lion Feuchtwanger:

...kala z ljubko gotovostjo žene, vajen

—dj Pogreb poročnika Draga Bežana. Včeraj popoldne je pripeljal vlak iz Splita, v katerem je preminulega poročnika Dra-

—dj Pogreb poročnika Draga Bežana. Včeraj popoldne je pripeljal vlak iz Splita
trnke tragično preminulega poročnika Dra-

e | drobnimi rubini posutim diademom -

oni zibal sam, vendar moramo verjeti ljudem, čeprav sami nismo šutili ničesar. Kaj pa naš seismograf?

»Visoko na tvojem čelu kralju'e M

Petra česti svoj izredni občni zbor. Vstop
dovoljen le članom s člansko izkaznico.
Odbor.

zajtrkoval, obedoval in večerjal. Zda

Grofica je spremila vojvodo h ko
ji. Ta čas, ko je debeluhasti mož z v
likim trudom lezel v kočijo, je ona d

je bila zažgala v svojih očeh, je ugasnil, široko atlasno krilo je vislo v mestnih svetlobah in pod bleščajočim.

Sesedla se je še bolj, obšla jo je še večja onemoglost, to težko ženo, kup maslo, hčerke, meso v različni obliki.

no v Nesslachu v svojem lovskelem gradu
diču. Vsak dan je podil njen sel konja
iz Nesslacha v Wildbad. Vedela je za
vsak najmanjši ukrep vojvode, znan
ji je bilo, kaj je jedel in pil, kdaj je
hodil na lov ali na izprehod, kdaj je

sajla s tem brezmejno zabijam
samo da ne morejo do njega s. etova
hujskači in intriganti.

Znani mariborski preparator Josip Cinger je dobil od Pasteurjevega zavoda na

»Visoko na tvojem čelu kraljuje M

Maribor, 17. avgusta.

V Jabolčniku pri Prevaljah je imela posestnisko hčerka Eleonorin Kmetovce ljubavno razmerje s sosesniškovim sinom Alojzjem Mahnikom, ki je bil znan kot velik pretepač. Starsi in bratje Kmetovce so bili od vsega početka proti temu razmerju. Ko je to dni Eleonorin brat saščil sestro v skednju v objemu Mahnika, ga je to tako ujezilo, da je potegnil samokres in trikrat streljal na njo. Zadel jo je v glavo in prsa in je bila nesrečna mladenka takoj mrtva. Po dejanju se je Mahnik sam javil otročnikom.

Od sobote dalje najnovejši

Harry Fiel film

Pri večernih predstavah **VARIJETA**.

Službeno iz OLNP Maribor. Postava moština za tekmo Maribor—Celje bo jutri v nedeljo 18. t. m. v Celju je naslednja: Koren, Barlovič, Domicelj, Pučkar, Kirbič, Konič, Miloš, Dušan, Privršek, Bäumel, Kraimer, Rakar in Gomoli. Ugradi naj bodo v nedeljo 18. t. m. ob 13.30 na glavnem kolodvoru. S seboj naj prinesejo čevlje in črne hlačke, dokolenice in drese pa da Mariborci. — Tajništvo.

Vsak dan od 18. ure naprej
čevapčiči, ražnjiči
v vinarni **KAJFEZ** (nebotičnik).

7. dan žrebanja V. razreda XXX. kola,
dne 15. t. m. so bili žrebani sledeči do-
bitniki:

**Bančna poslovalnica
BEZJAK, Maribor**

10. 5527-3000

—m Kolesarske dirke Peruna na Tez-
nem, Jutri v nedeljo 18. t. m. priredi Klub
slovenskih kolesarjev in motociklistov Pe-
run sekcija Tezno, kolesarsko dirko z
klubsko prvenstvo. Po dirki bo v gostih
Pulko na Teznem razdelitev nagrad
sportna veselica. Člani in prijatelji kol-
sarskega sporta iskreno vabjeni.

Grofica je spremila vojvodo h ko
ji. Ta čas, ko je debeluhasti mož z
likim trudom lezel v kočijo, je ona d

Nj. Vel. kralj Peter II. v Podbrezjah

Ogledal si je znamenito eksotično ptičnico g. Aleša Pavlina

Kranj, 17. avgusta

Staroznana slovita Pavlinova hiša v Podbrezjah je v sredo popoldne ob pol 4 dobila visok obisk. Mladi gospodar Pavlinove hiše g. Aleš Pavlin ima namreč na svojem posestvu tik hiše pravo ptičjo farmo, tri hišice sredi vrta, v katerih goje 600 — 700 ptičev, med katerimi so večinoma le redke eksotične živali, vsaka vredna do 1000 Din ali pa tudi dva, tri in še več. Ptičnica g. Pavlina kot prava redkost in znamenitost ter ji v Sloveniji gotovo ni enake, je svetovnoznana, saj ima g. Pavlin trgovske stike z vsem svetom. Podrobno o tej zanimivi ptičnici bi se dala napisati seveda cela knjiga.

Opozorjen na to gorenjsko zanimivost, ptičnico g. Pavlina je mladi kralj prišel v

videti svojega ljubljenega vladarja ob bliži. Zbralo se je precej ljudstva ter šolske mladine. Vaš dopisnik je bil sam priča prisrčenemu prizoru, ko se je kralj Peter II. po končanem ogledu prav možato poslovil od g. A. Pavlina obljubljač, da bo še prišel na obisk. Nato je vstopil v avtomobil ter se vrnil s svojim spremstvom na Bled, odkoder je, kakor znano, še isti večer odpotoval s kraljico Marijo in kraljevičema Tomislavom in Andrejem v Beograd. Domačini so kralja pri odhodu pozdravili z navdušenimi »živio« vzkliki.

V Podbrezjah se ljudje še dobro spominjajo prvega uradnega obiska blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja 1. 1920, ko se je vozil skozi vas. Na česti pred Pa-

sredo v Podbrezje, da si jo ogleda. Prišel je se je z Bleda v spremstvu svojega angleškega učitelja ter ravnatelja dvornih lovišč g. ing. Dimnika. Pri Pavlinu ga je pozdravil g. Aleš, njegova hčerka Anica pa je mlademu kralju izročila lep šopek z vzklikom: »Živio kralj«. Nato je sledil ogled ptičnice. Nj. Vel. kralj Peter II. si je v spremstvu g. A. Pavlina podrobno ogledal vse prostore, kjer so kletke s ptiči ter se kot velik ljubitelj narave prav tako kot njegovi visoki starši, za vse zelo zanimal, dočim mu je g. Pavlin vse razložil.

Med tem se je po vasi hitro razvedelo, da je mladi kralj pri Pavlinu in vsak je hotel

vinovo hišo se je kralj Aleksander ustavil in mu je g. Aleš Pavlin obložen v gorenjsko narodno nošo ponudil na zlatem pladnju kruh in sol. Obisk kralja Petra II. zadnje sredo pri Pavlinu pa pomenja prav mičen dogodek iz njegovega vsakoletnega letovanja na Bledu.

Ob tej priliki naj še omenimo, da slove Podbrezje tudi kot letovišče kralja. Saj pa imajo za to dane vse pogoje kot razni drugi kraji na Gorenjskem. Med letoviščarji je na pr. slovenska družina iz Zemuna, Mariborčani, Ljubljanci ter še od drugod. Vsem želimo, da odnesejo domov v Gorenjskega čim najboljše vtise.

Naši gozdarji so zborovali

Občni zbor ljubljanske podružnice Jugoslovenskega šumarskega združenja

Ljubljana, 17. avgusta

Ljubljanska podružnica Jugoslovenskega šumarskega združenja je imela 4. t. m. v Rimskih toplicah svoj letošnji občni zbor, ki se ga je udeležilo lepo število članov iz vseh delov dravske banovine.

Iz obširnega, preglednega poročila, ki je bilo podano na zboru, je razvidno, da je podružnica v pretekli poslovalni dobi uspešno delovala. Delovala je na to, da se odpravi 2% na taksa na sečnjo gozdov, da se ukine zbiranje prispevkov za pogodovanje po pravilniku iz leta 1928, da se obratno banovinski gozdni zakon in da bi se vsaj 50% prispevkov, ki se po zakonu o gozduh in določilih finančnega zakona, stekajo v centralizirani Fond za pošumljavnje, stekalo v ta zakon.

Podružnica je širila gozdarsko prosveto s podporo lista »Kmetovalec«, ki je otvoril posebno rubriko za članke, vprašanja in odgovore iz gozdarstva. Izdala je s pomočjo kralja, banke uprave brošuro »Kmetstvo gozdarstvo«, ki jo je napisal ing. Miklavžič, in je sodelovala s predavanji in v okviru kmetijsko-gospodarske propagande, ki jo vrši kmetijski oddelk banke uprave po ljubljanskem radu, tako da je prispevala vsak mesec gospodarska navodila iz gozdarstva.

Podružnica je napoziv oblasti, korporacij in društev sama ali po svoji centrali v Zagrebu oddajala svoje mnenje v važnih zadevah, ki se tičejo pospeševanja gozdarstva, n. pr. glede ustanovitve šumarskega sveta, glede propagiranja gozdnega združenstva, glede petletnega načrta za go-

zdarstvo vse države. Sodelovala bo pri akciji Dečjega dneva za pogodovanje in bo vedno budno zasledovala razvoj gozdarstva, ter bo pri vsaki priliki zastopala s posredovanjem in predlogi na merodajnih mestih interese zlasti malih gozdnih posestnikov ter jim drage volje dajala navzven v gozdno-gospodarskih zadevah.

Podružnica je svoj čas v največji meri pripomogla, da se je v Mariboru ustanovila nižja gozdarška šola z dveletnim tečajem za nižje gozdarstvo osebo in z enoletnim tečajem za sinove kmetijskih gozdnih posestnikov (slično kmetijskim tečajem na nižjih kmetijskih šolah).

V gozdni drevesnici, ki jo vzdržuje podružnica v Račah pri Mariboru, vzgoji vsako leto preko 700.000 raznovrstnih gozdnih sadik, ki jih oddaja ne le svojim članom, ampak tudi drugim gozdnim posestnikom po zmernih cenah; vzgaja tudi večja drevesca za vrtno nasade, četudi za enkrat še v manjšem obsegu.

Na občnem zboru se je sklenilo, da se v okviru podružnice osnuje v smislu § 2 na glavni letni skupščini Jugoslovenskega šumarskega združenja z dne 7. septembra 1934 v Ljubljani sprejete pravilnike podružnice J. S. U. v Ljubljani — gozdarški krožki, ki bi zbirali člane v manjših okoliših in delovali v prosoh gozdarstva z navzven v gozdno-gospodarskih zadevah, z oddajo sadik po znižani ceni, z izdajo publikacij, s filmskimi predavanji in drugimi sredstvi; članarina teh krožkov bi bila tako nizka, da bi jo zmogel vsak, tudi siromašen gozdni posestnik in delavec. Po ziv za pristop bo podružnica izdala, čim bo sestavljen tozadevni pravilnik in čim bodo izvršene vse druge priprave.

Po zaključku občnega zbora je ing. Miklavžič predaval pred člani zbora svoj film »Iz zapiskov gozdarja v poduk in vzpodbudo« poglavje: Pogodovanje. Film je bil sprejet z velikim odobravanjem ter se bodo primerno izpolnjen po odobritvi po oblastih predaval tudi javno.

Na občnem zboru je bil izvoljen deloma nov odbor in sicer: dr. Vidic Fran, glavni svetnik v p. v Kamniku za predsednika, ing. Rudež Anton, veleposestnik v Ribnici za I. podpredsednika, ing. Božič Cvetko, direktor direkcije šum v Ljubljani za II. podpredsednika, ing. Tavcar Karl, šum. viš. svet, v pok. v Ljubljani za tajnika, Tomše Valentin, podšumar v Ljubljani za blagajnika, Göderer Josip, šumski nadpoveljnik v Namslju, ing. Lenarčič Milan, veleposestnik v Josipdolu, ing. Miklau Otmar, šumski upravitelj v Brezicah, ing. Rihtar Ciril, srez, šum. referent v Celju, ing. Rustia Josip, dvorni svetnik vpok. v Ljubljani, ing. Sodnik Anton, pooblaščen šum. inženir v Ljubljani, Stare Saša, veleposestnik v Mengšu za odbornika: ing. Sulgaj Franc, šum. viš. svet, v Ljubljani, ing. Miklavžič Franjo, šum. svetnik v Ljubljani pa v nadz.

Izleti v inozemstvo

Ljubljana, 17. avgusta

Tudi »Putnik« prejeza z avtobusom izlet v Nemčijo na veliko železniško razstavo v Nürnberg, na velesesem v Leipzig itd. Oblastna uprava UZC Ljubljana priredi v prvi polovici septembra poučni izlet v Nemčijo, kjer si ogledajo izletniki v Nürnbergu železniško razstavo »100 Jahre deutsche Eisenbahn« ter strokovne zanimivosti v Leipzig, Berlinu, Hamburgu in Münchenu. Potovanje bo trajalo 11 dni in stroški so preračunani od 1.500 do 2.000 Din. Izleta se lahko udeleži vsak železniški uradnik, ki ima zagotovljen potreben dopust. Udeležencev je pa lahko največ 80. Prijavitelj se je treba do 20. t. m. oblastni upravi UZC pri železniški direkciji v Ljubljani. Prijavnina v znesku 100 Din zapade, če se prijavljene izleta ne udeleži.

Vidimo torej, da ni samo Zveza za tujski promet v Sloveniji lista nepopoljšljiva grenica, ki priteja izlete v inozemstvo in polni tuje žepa z našim denarjem, kakor je pisalo oni dan beograjsko »Vreme«, ki je pač nasledlo svojemu dopisniku, drugače bi ne moglo priobčiti tega neokusnega, smešnega, iz osebnega nagiba izvirajočega napada na našo marljivo in uspešno delujočo Zvezo za tujski promet. Taki izpadi nas morejo v očeh inozemcev samo osmešiti, z njimi si dajemo kaj slabo izpovedati. Baš včeraj smo videli v Ljubljani več avtobusov, polnih češkoslovaških izletnikov, ki potujejo po Jugoslaviji. Na Sušak se pripelje danes z Dunaja s posebnim vlakom nad 800 avstrijskih letoviščarjev, ki ostanejo v Hrvaški Pri-

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

Franz Josefove grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935

morju do konca avgusta. Tudi Nemecv prihaja k nam vedno več, množe se izleti z avtobusi iz Nemčije. In kaj poretoko vsi ti, če se bomo mi ogradili s kitajskim zidom, če ne bomo prirejali izletov v inozemstvo, da nas tuji spoznajo, da jim dokažemo, da so zlobno iznišljene govornice o naši kulturi

zaostlosti? Pisee članka v »Vremenu« naj bi se podpisal, da bi vedeli, s kom imamo opraviti. Če je bil zagrešen ta vse obsodbi vredni napad na našo Zvezo za tujski promet iz Ljubljane, če nosi odgovornost zanj Slovenec, je tem bolj žalostno.

Križi in težave Dolenjske

Iz razgovora z mirenskim županom in predsednikom sreskega kmetijskega odbora F. Bulcem

Mirna, 15. avgusta

Novomeški srez je izrazito kmetijska pokrajina, saj se peča s kmetijstvom in živi od njega 90% prebivalstva, je dejal g. Bulc v svojem pogovoru z našim dopisnikom. Tu so dani vsi pogoji za ugoden gospodarski razvoj, a vendar je ta srez od leta do leta bolj pasiven. Krivdo je iskati v splošni gospodarski stiski, pa tudi v slabi letini, elementarnih neizdajah in mnogih pretežkih javnih bremenih. Zemlja je v novomeškem srezu v splošnem dobra, da bi se lahko kmetijstvo lepo razvijalo, toda Dolenjska je bila dolgo vrsto let zanemarjena. Drugod so se gradile ceste in železnice, regulirali potoki, gradili vodovodi, asanirale vasi, le za Dolenjsko se ni nihče zmenil. Šele leta 1913 je dobila Dolenjska zvezo s sedanjo savsko banovino, ko je bila podaljšana železnica Novo mesto — Karlovac.

Zlasti za gospodarski napredek je treba čim več železniških prog. Bna najvažnejših je pač v novomeškem srezu in sicer proga St. Janž — Sevnica. Od zahtev po tej progi Dolenjska ne more odstopiti in dolžnost vsi Slovenije je, da jo pri tem podpira. Ko vse Slovenije je, da jo pri tem podpira. Ko bi ta proga dograjena — in to se mora zgoditi čim prej — potem bomo šele lahko govorili o zboljšanju gospodarskega položaja Dolenjske. To je treba naglašati zlasti zdaj, ko so že drugi končane priprave za gradnjo železniške proge St. Janž — Sevnica in ko že drugi stojimo pred nerazumljivim dejstvom, da se zopet zavlačuje in odlašja z važnim javnim delom, ki bi moralo biti že zdavnaj storjeno. Za novomeški srez so važne še druge proge, tako zveza Novega mesta z Brezicami. Črnomlja s hrvaškimi progami, dolenjska transverzalna proga in podaljšanje kočevske proge. Če bi bile zgrajene te proge, bi bilo dolenjsko kmetijstvo kot glavna pridobitna panoga vse možnosti razvoja.

Zelo važno je tudi vprašanje električne energije, ki jo Dolenjska vedno bolj potrebuje. Na skupnem sestanku zastopnikov dolenjskih občin in banke uprave v Trebnjem se je svoj čas govorilo, da bo Dolenjska elektrificirana najpozneje v letu 1938. Vse je šlo gladko, samo denarja ni bilo in

ga še sedaj ni. Tudi tu je treba zastaviti vse sile, da se stori vsaj nekaj. Vsa dravska banovina plačuje elektrifikacijski prispevek v obliki banovinske davšine in zato ima tudi Dolenjska pravico zahtevati svoj delež pri elektrifikaciji.

Vedno bolj pereča postaja vprašanje prekrbe poedinih dolenjskih krajev z zdravno pitno vodo, da je ne bo ob vsaki suši primanjlovalo. Ljudje si pomagajo s kapnicami, ki pa ni zdrava. Vodovode je treba zgraditi čim prej vsaj tam, kjer so nujno potrebni. S tem v zvezi je tudi vprašanje tujskega prometa. Na Dolenjskem imamo več tujsko prometnih ustanov, ni pa enotnega vodstva in tako tudi ne enotnega dela. Treba bi bilo ustanoviti skupno organizacijo, ki bi lahko dosegla marsikaj, česar celnepe moči ne morejo doseči. Edini uspeh v tem pogledu beleži smučarski klub »Polž« in je naša želja, da prevzame inicijativo za vse dolenjske kraje ter jih pod svojo organizacijo poveže v skupno in močno dolenjsko tujsko prometno organizacijo. Vsi bi se temu radi odzvali, le pobuda je potrebna.

Novomeški srez je kot rečeno v splošnem pasiven. Posebno težke čase preživlja naše kmetijstvo. Kmetje vedno bolj lezejo v dolgovne ruže, ki na dnevnem redu, eksekutivne prodaje za neplačane davke po vaseh se množe. Lani je novomeški srez zelo trpel. Nič boljše ni letos. Suša in toča sta pokončali mnogo pridelkov, slana je zelo škodovala vinogradom. Pridelalek bo v mnogih krajih do 75 odst. manjši, kakor ob ugodnih letinah. V nekaterih krajih pa sploh niso pridelali niti toliko, da bi se mogli preživljati sami čez zimo. Za kritje škode nima kmet nobenih sredstev, nasprotno, javna bremena so vedno hujša. Dolenjski kmet je zased v obupen položaj. Denarja za davke ni, večina pa tudi zapadlih zavarovalnih premij ne more plačati in tako so v nevarnosti, da v primeru požara sploh ne doba zavarovalnine. Na odplačevanje obresti in dolgov naš kmet niti misliti ne more. Vse te davke so bile pred leti plačane z izkupičkom za par volov, zdaj pa živina nima nobene cene in uslužil je tudi ta vir.

Prav pereča je na Dolenjskem tudi vprašanje agrarne reforme. Že od leta 1931, ko je izšel zakon o razlastitvi veleposestniških gozdov, so interesi na delu, da zavlačujejo izvedbo tega zakona, trpi pa zopet naš kmet. Tako kakor stoji stvari sedaj, je doseglja agrarna reforma baš nasprotno, kar smo pričakovali. V sosedni savski banovini so vprašanje agrarne reforme rešili v korist revnega prebivalstva še v letih 1932 in izvedli zakon do zadnjih konsekvenc, pri nas pa ne more iz mrtve točke. To nerazumevanje ljudskih potreb kaže še zdaj težke posledice. Prizadele občine bodo dobile uničene in izsekane gozdove, saj je jasno, da veleposestniki ne bodo priznali ali oim gozdovom, o katerih vedo, da jih bodo izgubili. Mi, ki živimo stalno na deželi, dobro vemo, da nihče ne verjame v resno, nepristransko in revnemu ljudstvu koristno obravnavanje tega za nas tako perečega vprašanja. Gmotna in moralna škoda je tu tako velika, da bi morali pači vsi ozirni in ugovori prizadelež veleposestnikov. Ne sme bi v ljudstvu ubijati vere v moč in pravičnost zakona.

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24 Te. 21-24

Danes ob 4, 7, 9 in 11 uro

Jutri ob 3, 5, 7 in 9 uro

russka veleposrednica

Pastir Kostja

Nov Paramountov žurnal.

MARIJ SKALAN

ROMAN Sida Silanova

Dr. Frangež se je ubit zrušil na stol: »To je plačilo za izsiljeno uslugo... Igral sem preveč prepričevalno...«

Okoli njega je plesala ordinacijska soba; v svetlih obročih so vihrala okna in vse je bučalo in šumelo, kakor narasla voda čez Silanov jez v Jasnici.

A prav tako je plesalo vse okoli Sida. Zdelo se ji je, da jezdi nekam v strašne prepeade, kamor se je v enem samem hipu zrušilo vse, kar jo je dotlej obdajalo. V njeni glavi ni bilo več prostora za jasne misli. Misliła je, da ji bo vsak trenutek počila, kakor prižgana bomba. Živci so ji trepetali ko pri napetosti strune pod lokom, in ko se je njen konj, ves upehan in polkrit z vročo peno ustavil na domačem dvorišču, se je zrušila z njega v sneg in obledela nezavestna na tleh.

Ko se je zavedela v mehki, topli postelji svoje sobe, je bila zmagaj že noč. Ob vzglavju je sedela objokana stara Matilda in ji stavila na čelo mrzle obkladke.

»Hvala Bogu!« je vzkliknila. »Marija, Mati Božja in sveti Jožef... kako sem se bala... Samo, da ste živi, gospodična!«

Sida jo je pogledala tuje. Potem se je ozrla po sobi in po odeji nad seboj. Lica so ji bila upadla, roke blede, brez krvi. Zamislila se je v nekaj globoko-

ga, neskončno daljnega, prislusnila napeto nekemu neslišnemu glasu, ki ga je dojemala le njena podzavest in se potem trpko, resignirano nasmehnila. To je bil nasmeh razočarane ženske, ne več mlade Sida Silanove, kakršna je bila kljub vsem viharjem zadnjih dveh dni še vedno vse do tistega pogovora z dr. Frangežem. Potem je znova zaprla oči in mislila čisto mehnično, brez posebnih bolečin:

»Tako, sedaj je zares konec... Konec ljubezni in sanj, konec mladosti... Porušeno je. Ni več iluzij. Samo življenje je še, trdo, rezko, realno. Pravljica je izzvenela. Pesmi je konec...«

Objel jo je onemogli spanec... Drugi dan se je kljub vsemu pregovarjanju odpeljala v Maribor k Danici, ki se je bila malo prej vrnila s poročnega potovanja po Sredozemskem morju. Čutila je, da potrebuje nekoga, s katerim lahko govori drugače kakor s služničadjo, očetom ali Ervinom Roganom, ki je ves trepetal v strahu za njeno zdravje, saj niti slutiti ni, kaj se je zgodilo z njo, ki jo je ljubil.

»Moja uboga mala Sida!« je vzkliknila Danica, ko ji je v naglih potezih orisala najnovejše dogodke. »Svarila sem te pravočasno, pa me nisi poslušala. Šla si predaleč, zato sedaj vsa ta tragedija. S srcem na dlani ni mogoče

skozi življenje. Pljumejo ti vanj ali pa ti ga celo izbijajo v blato in pohodijo. Preveč si se zanašala na svoje silanovstvo, v katero pričrnam resno dvomiti, moja draga.«

»Razumi vendar, da nisem mogla drugače.«

»Ta tvoja ljubezen mi ni bila nikoli simpatična.«

»Saj mi je vendar tako sveto prisegal...«

»Dokler je stala za teboi Silanovina.«

»Da, to je strašno.«

»Še vedno manj, kakor če bi nastal polom šele potem, ko bi bila že poročena.«

»To je res.«

»Vidiš torej! Tu je v nesreči še velika sreča. In — kaj si prav za prav izgubila? V bistvu ničesar, ker ničesar nisi imela. Če te ni ljubil in mu je bilo le do premoženja, potem itak ni bil nikoli zares tvoj. Čemu bi potem trpela in žalovala?«

»Vse to je res; razum pojmuje brez ugovora. A srec?«

»Tisto tvoje nesrečno srce! Pa ga menda ne ljubiš še vedno?«

»Upam, da ga ne.«

»Samo upaš?«

»Ne ljubim ga več. Sovražim ga; strašno ga sovražim...«

»Potem tvoje ljubezni še ni konec. Šele takrat je bo, ko ti postane docela brezpomemben, ko ga ne boš ljubila ne sovražila, ko boš šla mimo njega kakor mimo čisto nepomembnega tujca.«

»Morda ga tudi ne sovražim več.«

»Morda to, morda ono... To ni nič! Teh »morda« mora biti temeljito konec, morda draga Sida. Sicer pa, več, kaj bi ti svetovala?«

»Da sploh ne mislim več na vse to. Ko bi bilo tako lahko, kakor je tebi.«

»Nikakor! Počakaj, da ti povem. Tvoje na dlan postavljeno srce je menda tako, da mora ljubiti. Potem se znova zaljubi. Ubij staro ljubezen z novo!«

»Kako neki?«

»Povedala si mi, kako plemenito ti je ponudil Ervin Rogan rešitev, ne da bi karkoli zahteval v zameno. Ne zasluži, da ga ljubiš?«

»Ko bi ga le mogla.«

»Šlo bo. Poizkusi. Če pa ne gre, tembolje. Moraš biti zaljubljena? Meniš, da brez tega ni zakona ali celo zelo srečnega zakona? Pokazala sem ti že nase. Srečna sem, a Martinca ne ljubim. To se pravi, ne ljubim ga s tako poetično ljubeznijo, kakor jo ti opevaš.«

»Bi se ti v mojem položaju poročila z Ervinom?«

»Takoji. Niti sekunde ne bi premisljevala. Prosim te: nudi ti vrnitev Silanovine, bogastvo, blesk, moč in vse kar hočeš. Mimo tega je možki, ki ga lahko pa svoji mili volji desetkrat, ne enkrat oviješ okoli prsta. Gospodarila boš ti, ne on. Si želiš idealnejših razmer?«

»Ko ne bi bil taka mevža...«

»Smešno. Samo nad mevžami lahko vladaš kakor hočeš.«

»A človek si vendarle želi moči, ki bi bil zares moč.«

»Vsega nihče ne more imeti.«

»To je strašno: ljubi me resnično, to vem, jaz pa naj se poročim z njim iz spekulacije in — usmiljenja. Ne bi bilo to isto, kar je hotel storiti Danilo?«

»In ker — hvala Bogu! — ni storil on, stori ti! Če pa meniš, da mu moraš ljubezen res vračati z enako ljubeznijo, potem se potrdi, sugeriraj si to ljubezen. Sprva bo morda res težko, potem pa pojde samo po sebi. Druge poti kakor ta poroka sedaj itak ni več.«

»Zakaj tako naglo?«

»Ne mislim, da se takoj poročiš z njim, glavno je, da se zaročiš. Položaj je dokaj preprost: Ervin hoče ohraniti Silanovino zaradi tebe, ne morda iz kakšne imaginarne plemenitosti. Če ne veruješ Danilu, tudi njemu ne smeš. Morda hoče to izvesti res brez tvoje roke, ker pa »upa, da si jo bo s tem gotovo pridobil, toda vprašanje je, če bo imel dovolj poguma? Boj s starim ne bo lahek; Ervin lahko omaga. In potem? Če mu pa daš poguma s svojo takojšnjo odločitvijo, se gotovo ne bo vdal. Kadar se tak slabost zagriže v kako stvar, je ne izpusti. To je neka psihološka anomalija, a je tako. Treba je dobro kalkulirati.«

»In če se stari kljub temu ne vda? Kaj potem? Naj si obesim Ervina na vrat kar tako in doživim še strahotnejši pobor?«